

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**XIVe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 235.349 van 5 juli 2016  
in de zaak A. 209.377/XIV-35.758**

In zake :           Pascal ROGIERS  
                      bijgestaan en vertegenwoordigd door  
                      advocaat Siegfried De Mulder  
                      kantoor houdend te 1730 Asse  
                      Roost 19  
                      bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

                      de POLITIEZONE 5443 DENDERMONDE  
                      bijgestaan en vertegenwoordigd door  
                      advocaat Tom De Sutter  
                      kantoor houdend te 9000 Gent  
                      Koning Albertlaan 128  
                      bij wie woonplaats wordt gekozen

---

*I. Voorwerp van het beroep*

1.                   Het beroep, ingesteld op 8 juli 2013, strekt tot de nietigverklaring van de volgende beslissingen:
- een beslissing van 14 juni 2013 waarbij het college van burgemeester en schepenen van Dendermonde beslist om zijn standpunt van 6 mei 2013 en 17 december 2012 te handhaven en niet tussen te komen in de kosten en erelonen van verzoekers advocaat na aftrek van het saldo van de verzekering van Ethias;
  - een beslissing van 6 mei 2013 waarbij het college van burgemeester en schepenen van Dendermonde beslist zijn standpunt van 17 december 2012 te handhaven en niet tussen te komen in de kosten en erelonen van verzoekers advocaat na aftrek van het saldo van de verzekering van Ethias;
  - “in functie van de beoordeling van de beslissingen van 14/6 en 6/5”, de beslissing van 17 december 2012 van het college van burgemeester en schepenen van Dendermonde “tot wijziging advocaat voor Dhr. Rogiers, met bevestiging

van de dekking rechtsbijstand artikel 52 WPA d.d. 17/12/2012, overgemaakt aan de raadsman van verzoeker na 11/1/2013, doch niet aan verzoeker in persoon”.

Aan het einde van zijn memorie van wederantwoord preciseert verzoeker dat hij in hoofddorde om de vernietiging verzoekt van de genoemde beslissingen van 14 juni 2013 en 6 mei 2013 en, in ondergeschikte orde, om de vernietiging van voormelde beslissingen, “alsook deze van 17/12/2012 voor zover deze zo moet worden gelezen als dat deze eveneens een onwettelijke limitering van artikel 52 WPA en artikel 4, § 4, KB 10/4/1995 zou uitmaken”.

## *II. Verloop van de rechtspleging*

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Eric Lanckswert heeft een verslag opgesteld.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 januari 2016.

Staatsraad Kaat Leus heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Siegfried De Mulder, die verschijnt voor verzoeker, en advocaat Nathan Burssens, die *loco* advocaat Tom De Sutter verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Werner Weymeersch heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Feiten*

3.1. Verzoeker is hoofdinspecteur van de politie bij de politiezone Dendermonde.

3.2. Naar aanleiding van de feiten gepleegd op 23 januari 2009 in een kindercrèche te Dendermonde werd verzoeker als hoofdinspecteur en slachtofferbejegenaar ter plaatse geroepen waar hij bij de eerste ploegen ter plaatse arriveerde. Verzoeker stelt dat hij kort nadien zwaar ziek werd. Na het doorlopen van een administratief-medisch onderzoek bij MEDEX en de Gerechtelijke Geneeskundige Dienst werd besloten dat verzoekers ziekte diende te worden gecategoriseerd als een ernstige vorm van het Post Traumatische Stress Syndroom. Er werd tevens besloten tot een blijvende arbeidsongeschiktheid van 40% en consolidatie op datum van 26 april 2012.

3.3. De gebeurtenissen van 23 januari 2009 hebben ertoe geleid dat verzoeker betrokken is in twee gerechtelijke procedures, namelijk eensdeels in een procedure voor de arbeidsrechtbank van Brugge, met als de verwerende partij de politiezone en anderdeels in de assisenprocedure betreffende de feiten van 23 januari 2009 waarbij verzoeker zich burgerlijke partij heeft gesteld.

3.4. Met een brief van 7 juni 2011 vraagt verzoeker aan de zonechef van de politiezone Dendermonde dringende rechtsbijstand op basis van artikel 52 van de wet van 5 augustus 1992 ‘op het politieambt’ (hierna: wet van 5 augustus 1992) omdat hij als geregistreerde benadeelde moet verschijnen voor de

rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde. Verzoeker kiest een advocaat, meester M.D.T. uit Dendermonde.

Met een brief van 8 juli 2011, gericht aan de zonechef en de personeelsdirecteur van de politiezone Dendermonde vraagt verzoeker (opnieuw) een standpunt van de politiezone Dendermonde omtrent de tussenkomst in de gerechtskosten in het kader van zijn aanvraag om rechtshulp.

3.5. Op 17 oktober 2011 beslist het college van burgemeester en schepenen van Dendermonde meester M.D.T. aan te duiden om de belangen van verzoeker te behartigen “omtrent het voorval d.d. 23/01/2009 in de Vijfde Januaristraat”.

3.6. Met een brief van 8 november 2012 laat meester S.D.M. aan de politieraad van Dendermonde weten dat hij meester M.D.T. opvolgt om verzoeker bij te staan. Hij verzoekt de politieraad zijn tussenkomst in opvolging van meester M.D.T. te willen bevestigen vallende onder de dekking rechtsbijstand, en dit enerzijds wat de bijstand en eventuele procedurele initiatieven wat de regelingen van het facet arbeidsongeval betreft en, anderzijds, wat de opvolging, bijstand, regelingen en procedurele initiatieven met burgerlijke partijstelling in het strafproces betreft.

3.7. Op 17 december 2012 beslist het college van burgemeester en schepenen van Dendermonde om (1) meester M.D.T. vanaf 17 december 2012 te ontheffen van zijn taak als raadsman om de belangen van verzoeker te behartigen omtrent het voorval van 23 januari 2009 in de Vijfde Januaristraat te Dendermonde en (2) meester S.D.M. aan te duiden als raadsman in het “dossier [K.D.G.] waarbij rechtsbijstand verleend wordt aan [verzoeker]”. In de beslissing wordt nog gesteld dat “voor zover als nodig wordt benadrukt dat enkel tussenkomsten betreffende de burgerlijke partijstelling in het proces [K.D.G.] [...] hierbij [kunnen] gebeuren onder de waarborg van de rechtsbijstandsverzekering” en voor zover als nodig wordt benadrukt dat

“tussenkomen bij ‘eventuele procedurele initiatieven opzichts de regelingen van het facet arbeidsongevallen’ [...] volledig ten laste zijn van [verzoeker]”.

Dit is de derde bestreden beslissing.

Deze beslissing wordt aan verzoekers raadsman betekend met een schrijven van 11 januari 2013. In die brief wordt verder meegedeeld dat de erelonen verbonden aan het verdedigen van de belangen van verzoeker ten laste worden genomen door de rechtsbijstandverzekeraar Ethias. De erelonen kunnen verstuurd worden naar Ethias. In de brief staat verder:

“Aangezien de tussenkomst van Ethias overeenkomstig de polisvoorwaarden gelimiteerd is, vragen wij u minstens halfjaarlijks of korter te factureren. Op deze wijze kan Ethias ons periodiek op de hoogte houden van hun tussenkomsten in dit dossier.

Wij wensen uw aandacht te vestigen op artikel 3 van het besluit [lees: van het college van burgemeester en schepenen van 7 december 2012]. Enkel uw tussenkomsten betreffende de burgerlijke partijstelling van [verzoeker] in de zaak [K.D.G.] vallen onder de waarborg van de rechtsbijstandverzekering. Alle andere tussenkomsten zijn volledig ten laste van [verzoeker].

Wij lichten [verzoeker] niet afzonderlijk in over bovenvermelde beslissing en rekenen erop dat u uw cliënt hierover informeert waarvoor onze dank.”

3.8. Op 11 maart en 28 maart 2013 volgt briefwisseling tussen verzoekers raadsman en Ethias over de staat van kosten en honoraria naar aanleiding de procedure in de zaak [K.D.G.].

Op 28 maart 2013 stuurt verzoekers raadsman tevens een aangetekende brief naar het college van burgemeester en schepenen van Dendermonde waarin hij het college een tussenstaat bezorgt van kosten en erelonen in de zaak [K.D.G.] met verzoek “deze te willen voldoen na aftrek van het saldo van de verzekering Ethias”.

3.9. In zijn vergadering van 6 mei 2013 beslist het college van burgemeester en schepenen van Dendermonde het ontwerp van antwoordbrief met dezelfde datum gericht aan verzoekers raadsman goed te keuren. In dat

ontwerp van antwoordbrief wordt gesteld dat het college van burgemeester en schepenen zijn beslissing van 17 december 2012 handhaaft en, derhalve, dat niet wordt tussengekomen in de kosten en erelonen van verzoekers advocaat na aftrek van het saldo van de verzekering van Ethias. Er wordt ook hier gepreciseerd dat “naar analogie met zijn beslissing van 17 december 2012” enkel wordt tussengekomen in de procedure met burgerlijke partijstelling in het proces [K.D.G.].

Dit is de tweede bestreden beslissing die dezelfde dag nog aan verzoekers raadsman wordt gericht.

3.10. Op 17 mei 2013 richt verzoekers raadsman een brief naar het college van burgemeester en schepenen waarin hij er op wijst dat de kosten en erelonen betrekking hebben op het assisenproces, niet op de procedures inzake het arbeidsongeval. In de mate dat de zienswijze van het college van burgemeester en schepenen zo begrepen zou moeten worden dat de politiezone inzake de kosten en erelonen die betrekking hebben op het proces met burgerlijke partijstelling maximaal wil tussen komen tot het plafond van de rechtsbijstandsverzekering, wordt die zienswijze niet conform geacht “met de wet op het politieambt en de dienovereenkomstige KB’s en GPI’s”. Verzoekers raadsman stelt nog dat de reeds uitgevoerde prestaties werden gedetailleerd en dat het gehanteerde uurtarief niet meer dan redelijk is. Hij verzoekt om de facturatie zoals overgemaakt op 28 maart 2013, zijnde een tussenstaat van kosten en erelonen, te willen voldoen tegen uiterlijk 25 mei 2013 en te willen bevestigen dat de verdere nog lopende kosten en erelonen ten laste zullen worden genomen door de stad Dendermonde, dit “zoals eigenlijk op niet anders interpreteerbare wijze moet blijken uit uw beslissing van 17/12/2012, voor zover gelegd naast de wettelijke bepalingen voor politieambtenaren inzake hun rechtsbijstand.”

3.11. Tijdens zijn vergadering van 10 juni 2013 keurt het college van burgemeester en schepenen een ontwerp van antwoordbrief gericht aan

verzoekers raadsman goed. Het college handhaaft daarin zijn beslissingen van 17 december 2012 en 6 mei 2013.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Deze aldus goedgekeurde antwoordbrief wordt op 14 juni 2013 met een aangetekend schrijven tegen ontvangstbewijs aan verzoekers raadsman gericht. Deze brief luidt:

“Geachte meester,

Het college van burgemeester en schepenen heeft in vergadering van 10 juni 2013 de bespreking van dit dossier hernomen naar aanleiding van uw brief van 17 mei 2013.

Het college heeft beslist zijn standpunt van 6 mei 2013 en 17 december 2012 te handhaven en niet tussen te komen in de kosten en erelonen na aftrek van het saldo van de verzekering Ethias.

Het college benadrukt naar analogie met zijn beslissingen van 6 mei 2013 en 17 december 2012 dat:

- enkel tussenkomsten betreffende de burgerlijke partijstelling in het proces [K.D.G.] kunnen gebeuren onder de waarborg van de rechtsbijstandsverzekering
- tussenkomsten bij ‘eventuele procedurele initiatieven opzichts de regelingen van het facet arbeidsongevallen’ volledig ten laste zijn van [verzoeker].”

## *VI. Rechtsmacht van de Raad van State*

### *Standpunt van de partijen*

4. In haar memorie van antwoord betwist de verwerende partij de rechtsmacht van de Raad van State. Zij citeert artikel 144 van de Grondwet zoals destijds van toepassing, evenals artikel 145 van de Grondwet, en stelt dat het werkelijk voorwerp van het beroep de betaling betreft van de staat van kosten en het ereloon van de raadsman van verzoeker. Verzoeker beroept zich “op een subjectief recht op grond waarvan de verwerende partij (ongelimiteerd) verplicht zou zijn om elke staat van kosten en ereloon te voldoen in het kader van de rechtshulp voorzien in artikel 52 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt”. Het gaat dan om een verplichting waaraan de verwerende partij zou

tekort schieten ten gevolge van de derde bestreden beslissing, waarvan de eerste en de tweede bestreden beslissing de loutere bevestiging vormen. De verwerende partij wijst er op dat de toezichthoudende overheid reeds aan verzoekers raadsman heeft meegedeeld dat een betwisting over de (omvang van de) tussenkomst van de verwerende partij in het kader van artikel 52 van de wet op het politieambt aan de burgerlijke rechtbanken dienen te worden voorgelegd.

5. Verzoeker repliceert in zijn memorie van wederantwoord dat het voorwerp van het onderhavige beroep geen betrekking heeft op de intrinsieke hoogte van de ereloonstaat van de verdediging van verzoeker op het assisenproces K.D.G. doch wel “op de wijze waarop de terzake geldende wetgeving aangaande Politieambtenaren wordt toegepast, en meer bepaald de wijze waarop de rechten van politieambtenaar [lees: verzoeker] worden gefnuikt of gestresseerd”. Het gaat te dezen niet over de “omvang” doch wel over “het recht en de toepasselijke wetgeving”. De wetgeving laat niet toe aan een politiezone om de erelonen en kosten van verzoekers raadsman zonder meer te beperken tot de gecontracteerde verbintenissen met haar herverzekering.

In zijn laatste memorie herhaalt verzoeker zijn standpunt en voegt er nog aan toe dat de overheid te dezen van oordeel is dat zij effectief over een discretionaire bevoegdheid beschikt om artikel 52 van de wet van 5 augustus 1992 (en de toepasselijke bepalingen van het uitvoeringsbesluit) “op algemene en stereotype wijze te limiteren (de overheid wenst hier de regel te maken) tot de dekking van de rechtsbijstandsverzekering die zij heeft onderschreven”. Het betreft bijgevolg geen toepassing van de wettelijke mogelijkheden inzake redelijkheid van de erelonen, verantwoording ervan of enige andere wettelijke gebonden mogelijkheid.

### *Beoordeling*

6. Uit de artikelen 144, eerste lid, en 145 van de Grondwet volgt dat de geschillen over subjectieve rechten - altijd, wat de geschillen over burgerlijke

rechten betreft, en in principe, wat de geschillen over politieke rechten betreft - tot de rechtsmacht van de hoven en rechtbanken behoren. Onder voorbehoud van een toewijzing van bevoegdheid inzake politieke rechten, is de Raad van State dan ook zonder rechtsmacht om kennis te nemen van beroepen tot nietigverklaring waarvan het werkelijke en rechtstreekse voorwerp een geschil over subjectieve rechten betreft. Dat is het geval wanneer het annulatieberoep strekt tot de erkenning van een subjectief recht, waaromtrent het bestuur geen discretionaire, maar slechts een gebonden bevoegdheid bezit.

Opdat er sprake zou zijn van een vordering op grond van een subjectief recht, en dus van gebrek aan rechtsmacht van de Raad van State, is vereist dat een verzoeker zich beroept op een welbepaalde juridische verplichting die een regel van objectief recht rechtstreeks aan een derde oplegt en bij de nakoming waarvan een verzoeker belang heeft. Om zich ten aanzien van de bestuurlijke overheid op een subjectief recht te kunnen beroepen is het, zoals gezegd, noodzakelijk dat de bevoegdheid van de overheid gebonden is (Cass. 8 maart 2013, nr. C.12.0424.F).

De Raad van State heeft bijgevolg enkel rechtsmacht indien de bestreden beslissing een constitutieve beslissing is waarbij de overheid gebruik heeft gemaakt van haar discretionaire beoordelingsbevoegdheid. Hij is zonder rechtsmacht als het gaat om een beslissing waarbij de overheid vaststelt dat de betrokkene voldoet aan de wettelijke en reglementaire voorwaarden waardoor hij zich kan beroepen op een welbepaald recht.

7. Te dezen moet worden onderzocht of de verwerende partij bij het nemen van de thans bestreden beslissingen over enige discretionaire bevoegdheid cq. beoordelingsvrijheid beschikt, dan wel slechts over een gebonden bevoegdheid en in dat opzicht slechts heeft moeten vaststellen of de reglementaire vastgestelde voorwaarden, zoals zij die als overheid interpreteert, vervuld waren.

8. De te dezen relevante bepalingen van de wet van 5 augustus 1992 luiden:

“Art.52. §1. De in artikel 47 bedoelde politieambtenaar of de ex-politieambtenaar die in rechte wordt gedagvaard of tegen wie de strafvordering wordt ingesteld wegens daden gesteld in de uitoefening van zijn functies, heeft recht op rechtshulp van een advocaat ten laste van de gemeente, de meergemeentzone of de Staat.

Dit is eveneens het geval voor de politieambtenaar bedoeld in artikel 47 of de ex-politieambtenaar die, hetzij omwille van zijn hoedanigheid van politieambtenaar en in de uitoefening van zijn functies, slachtoffer is van een schadelijk feit, hetzij omwille van zijn loutere hoedanigheid van politieambtenaar het slachtoffer is van een ingrijpende wraakactie.

In geval van overlijden van de politieambtenaar of de ex-politieambtenaar, komt het in het eerste en tweede lid bedoelde recht op rechtshulp toe aan diens rechthebbenden in de volgorde vastgesteld in artikel 4 van de wet van 12 januari 1970 betreffende de toekenning van een bijzondere vergoeding in geval van luchtvaartongeval in vrede-tijd.

§2. Aan de politieambtenaar tegen wie de Staat, de gemeente of de meergemeentzone de in de artikelen 48 en 49 bedoelde burgerlijke rechtsvordering instelt, wordt geen enkele rechtshulp verleend.

§3. De rechtshulp kan naar gelang van het geval door de gemeente, de meergemeentzone of door de Staat worden geweigerd wanneer de politieambtenaar een louter morele schadevergoeding nastreeft. De politieambtenaar aan wie de rechtshulp aldus wordt geweigerd, kan, op zijn vraag, zijn standpunt uiteenzetten binnen de tien dagen volgend op de weigeringsbeslissing. De beslissing wordt vervolgens bevestigd of gewijzigd.

De rechtshulp kan naargelang van het geval door de gemeente, de meergemeentzone of door de Staat worden geweigerd wanneer de feiten klaarblijkelijk in geen enkel verband staan met de uitoefening van de functies.

De rechtshulp kan eveneens worden geweigerd wanneer de betrokken politieambtenaar kennelijk een opzettelijke of zware fout heeft begaan of, als slachtoffer, de strafbemiddeling bedoeld in artikel 216ter, § 1, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering, van meet af aan en zonder gegronde redenen afwijst.

§4. Wanneer de rechtshulp niet is verleend overeenkomstig § 3, tweede en derde lid, en uit de rechterlijke beslissing blijkt dat deze weigering niet gegrond was, heeft de politieambtenaar recht op terugbetaling van de kosten die hij voor zijn verdediging heeft gemaakt.

Wanneer de rechtshulp toegestaan is maar uit de gerechtelijke beslissing blijkt dat dit niet diende te geschieden, kunnen de kosten die gemaakt zijn voor zijn verdediging, van de politieambtenaar teruggevorderd worden, op de wijze bepaald in artikel 49.

§5. De Koning bepaalt de voorwaarden onder welke de honoraria van de advocaat gekozen om de rechtshulp te verlenen ten laste van de Staat, de gemeente of de meergemeentzone worden genomen.

De rechtshulp aan de personeelsleden van de federale politie of van de Algemene Inspectie van de federale politie en van de lokale politie komt ten laste van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

De rechtshulp aan de leden van de lokale politie komt ten laste van de gemeente of, desgevallend, de meergemeentzone, behoudens het verhaal van de gemeente of de meergemeentzone op de Staat, indien de ambtenaar van de lokale

politie in rechte wordt gedagvaard wegens daden gesteld bij het vervullen van een opdracht voor rekening van de Staat.

De Koning bepaalt de nadere regels van de tenlasteneming van de rechtshulp voor politieambtenaren die door een andere dienst worden aangewend.

De Koning bepaalt tevens in welke gevallen politieambtenaren door een andere dienst worden aangewend zoals bedoeld in het vierde lid.

§6. De voorgescreven rechtshulp houdt niet in dat de Staat, de gemeente of de meergemeentezone enige aansprakelijkheid erkent.”

9. De relevante bepalingen van het ter uitvoering van artikel 52 van de wet van 5 augustus 1992 genomen koninklijk besluit van 10 april 1995 ‘betreffende de burgerlijke aansprakelijkheid van en de rechtshulp en zaakschadevergoeding voor politieambtenaren’ (hierna: koninklijk besluit van 10 april 1995) bepaalt onder meer:

“Art.3.De politieambtenaar die zich in de omstandigheden bevindt bedoeld bij artikel 52, § 1, van de wet en die om rechtshulp verzoekt, heeft de keuze tussen een toegewezen en een zelf gekozen advocaat.

De beslissing tot toekenning van rechtshulp van een zelf gekozen advocaat vestigt de aandacht van de verzoeker op de bepalingen van het artikel 4, § 4.

Art.4.[...]

§2. De in artikel 52, § 1, tweede lid, van de wet bedoelde politieambtenaar die rechtshulp wenst, dient hiertoe bij een ter post aangetekende brief, zo spoedig mogelijk en uiterlijk, op straffe van niet ontvankelijkheid, vijftien dagen na het instellen van de vordering een schriftelijke aanvraag in bij de bevoegde overheid.

De bepalingen van § 1, tweede, derde en vierde lid zijn van toepassing op deze aanvraag.

Wanneer de politieambtenaar met zijn vordering een louter morele schadevergoeding nastreeft, kan de bevoegde overheid beslissen, na de politieambtenaar en/of zijn raadgever gehoord te hebben, de honoraria niet ten laste van de Staat of de gemeente te nemen.

[...]

§4. Wanneer de honoraria en de kosten van een zelf gekozen advocaat kennelijk buiten verhouding staan tot de aard en de omvang van de zaak, beperkt de bevoegde overheid, rekening houdend met de door de politieambtenaar aangevoerde middelen, de tenlasteneming ervan tot een redelijk bedrag.

[...]

Art.6.De politieambtenaar die een zelf gekozen advocaat heeft of die advocaat, licht de bevoegde overheid in over het verloop van het geding en bezorgt haar, na beëindiging ervan, de staat van erelonen en kosten en, desgevallend, een afschrift van de definitieve rechterlijke beslissing.”

Uit deze bepalingen vloeit voort dat een politieambtenaar die slachtoffer is van een schadelijk feit een recht op rechtshulp heeft van een advocaat ten laste van de gemeente, de meergemeentezone of de Staat. Er vloeit

nog verder uit voort dat dit recht op rechtshulp zo moet worden begrepen dat, als aan alle wettelijke en reglementaire voorwaarden is voldaan, de politiemann een daadwerkelijk, subjectief recht heeft op de betaling van de kosten en erelonen van zijn advocaat. In de regelgeving is er in elk geval geen enkel voorschrift dat op het tegendeel wijst. Weliswaar gelden er ingevolge die regelgeving beperkingen, moet de aanvraag voor een tegemoetkoming aan bepaalde voorwaarden voldoen en kunnen disproportionele kosten en honoraria worden gereduceerd, maar uit niets in het administratief dossier blijkt dat er in deze zaak wettelijke bepalingen worden toegepast op grond waarvan het bestuur over een beoordelingsbevoegdheid beschikt (zoals de mogelijkheid om de honoraria niet ten laste te nemen wanneer de politieambtenaar met zijn vordering een louter morele schadevergoeding nastreeft). De verwerende partij wil het bedrag van haar tussenkomst beperken tot datgene wat gedekt is door haar verzekeraar maar van een dergelijke beperking wordt in de toepasselijke regelgeving geen gewag gemaakt.

Het werkelijke voorwerp van het geschil komt er te dezen dan ook op neer dat verzoeker op basis van artikel 52, §1, van de wet van 5 augustus 1992 een subjectief recht claimt op de betaling van alle kosten en honoraria van zijn advocaat -althans deze die te maken hebben met de burgerlijke partijstelling op het assisenproces K.D.G.-, terwijl de verwerende partij in essentie van oordeel is dat zij in de kosten en erelonen slechts tegemoet moet komen tot een bedrag dat gedekt is door haar verzekeraar. Het werkelijke voorwerp van het beroep betreft aldus de omvang van een subjectief recht. Uit niets blijkt dat de verwerende partij gebruik maakte van een haar door de regelgeving verleende discretionaire beoordelingsbevoegdheid. Uit de regelgeving blijkt niet dat de bedoeling voorlag om ter zake aan het bestuur enige beoordelingsvrijheid te laten, namelijk om het bedrag te beperken tot de verzekeringsdekking. De justitiële rechter kan in die omstandigheden vaststellen of een door de regelgeving geviseerde rechthebbende aan alle door de geldende regelgeving gestelde voorwaarden voldoet opdat hij zijn recht op steun kan genieten. Hij beschikt over de vereiste middelen om over het bestaan en de omvang van het recht van verzoeker uitspraak te doen. Dat

sommige bepalingen van de ter zake toepasselijke regelgeving in voorkomend geval interpretatie behoeven, doet daaraan niets af.

10. Verzoeker kan evenmin worden gevolgd waar hij in zijn laatste memorie stelt dat de verwerende partij een discretionaire bevoegdheid heeft uitgeoefend door artikel 52 van de wet van 5 augustus 1992 “op algemene en stereotype wijze te limiteren (de overheid wenst hier de regel te maken) tot de dekking van de rechtsbijstandsverzekering die zij heeft onderschreven”. Uit niets blijkt immers dat de verwerende partij met de bestreden beslissingen een verordenende of reglementaire maatregel heeft willen nemen of een maatregel die dergelijke algemeen verbindende draagwijdte beoogt. De verwerende partij heeft in de drie bestreden beslissingen telkens een “beslissing” of standpunt ingenomen dat slechts betrekking heeft op de individuele vraag van verzoeker tot rechtsbijstand en tegemoetkoming inzake de kosten en ereloonstaat van zijn raadsman.

11. De exceptie is gegrond.

## **BESLISSING**

**1. De Raad van State verwerpt het beroep.**

**2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vijf juli tweeduizend zestien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

|                    |                  |
|--------------------|------------------|
| Geert Debersaques, | kamervoorzitter, |
| Carlo Adams,       | staatsraad,      |
| Kaat Leus,         | staatsraad,      |
| bijgestaan door    |                  |
| Joris Casneuf,     | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Joris Casneuf**

**Geert Debersaques**